

Bølger, brænding og badning

Sand i håret og salt på læberne. Uanset alder er det at bade i havet en meget sanselig oplevelse.

Pak badedyrene, håndklæderne og solcremen. Naturkatapulten tager jer med en tur på stranden.

I er aldrig alene

På det lave vand, hvor de allerfleste bader, er der masser af spændende liv. Rundt om jer er der helt sikkert krabber, rejer og hundestejler, og nede i sandet gemmer fladfiskene sig. Man bliver altid forbavset, når man træder på en fladfisk, og den hurtigt svømmer væk under fødderne. Det er faktisk umuligt at se fladfisken, da den er en mester i at gemme sig. Den borer sig ned i sandet og skifter farve til netop den farve, sandet har lige der.

Badning i havet kræver til tider en stærk mave.

Se på planter og dyr, mens I bader

Find de gamle svømmebriller frem eller køb en billig dykkermaske og lad børnene ligge på det lave vand og se på det spændende liv. Hvis I ligger stille eller svømmer ganske forsigtigt rundt, får I havets dyr at se helt tæt på. At se de forskellige tangplanter, der bevæger sig frem og tilbage er også en god naturoplevelse.

Når I er fortlørlige med at have hovedet under vand, kan I anskaffe snorkel, og så er børnene helt væk i at udforske den spændende verden. HUSK: Altid 100 procents opsyn.

En rødtunge gemmer sig i sandet. Rødtungen er en fladfisk.

Tidevand

I Vadehavet ved den jyske vestkyst er forskellen mellem lavvande og højvande 175 cm. De fleste steder i landet er forskellen ganske lille. På www.dmi.dk kan I se, hvornår det er højvande og lavvande der, hvor I bor. Lav et sandslot ved lavvande helt ude i vandkanten, og se, om murene kan klare fjenden, der angriber – bølgerne og det stigende vand.

Undgå blå læber og sol

Våddragter er geniale som badetøj til børn. Ungerne kan være rigtig længe i vandet og rode i vandkanten uden blå læber. Faktisk øger man badesæsonen flere uger i begge ender med en almindelig våddragt til et par hundrede kroner. Også en god ide til voksne. Med solcreme i hovedet er det højst håret, der bliver farvet af solen.

Det ældste spor af liv i Danmark, er en 540 millioner år gammel forstening af en vandmand på Bornholm, lige ved siden af museet NaturBornholm. Det er ikke til at se forsteningerne, hvis man ikke ved at de er der, mest af alt ligner de bare en rund fordybning i stenene.

En våddragt forlænger badesæsonen og beskytter samtidigt mod solens skadelige stråler.

Vandmænd

Vandmænd finder børnene næsten altid i vandet eller i vandkanten, og de skal naturligvis undersøges på alle mulige måder. 98 % af vandmanden er vand, og det opdages let ved at tage den op og erfare, hvor skrøbelig den er. Den spiser bl.a. krebsdyrlarver, svømmer dårligt og har ikke rigtig nogen fjender. Der er både vandmænd og vanddamer. De sidstnævnte lægger æg om sommeren/efteråret. Æggene bliver til polypper, overvintret og bliver til små vand-m/k'er om foråret. De kan blive op til 40 centimeter.

98 procent vand - en vandmand lever op til sit navn.

Brandmænd

De er meget flotte, farverige og lidt farlige. Man kan ikke rigtig tage fejl af en brandmand. Brandmanden er gulbrun eller rødbrun og har lange fangtråde, hvorimod vandmanden er næsten helt gennemsigtig. Brandmænd er ofte mindre end vandmænd, men svøm endelig langt uden om brandmænd, da deres fangtråde kan være flere meter lange.

En rød brandmand, der er skyllet på land.

Brandmanden er et rovdyr og kan lamme og spise fisk op til 25-30 centimeter. Fangtrådene brænder kraftigt på huden, men ingen panik. Nok svier det rigtig meget – mere end brændenælde – men det er dog ikke farligt.

Når brandmanden har brændt

Tryk eller gnid ikke dér, hvor det brænder

Brug en kniv, ispind, et kreditkort eller en skarp sten til at skrabe resten af brandmandens tråde af huden. De kan være svære at se. Smør smertestillende creme på området, hvor det gør ondt. Afslut behandlingen med et indvortes plaster: en kiks, juice, is eller chokolade- "vitaminer".

Hop over bølger
På dage med god pålandsvind er der store bølger ved strandene. Bølger byder på rigtig mange sjove timers leg. I kan f.eks. hoppe over bølgerne, dykke igennem dem eller simpelthen bare lade jer flyde med bølgerne.

En vandhund på to ben.

Fotos: Naturgrafik.dk (Niels Lisborg), Thomas Neumann, Lene Mikkelsen, Tao Lytzen m.fl.
Illustrationer: Theis Andersen

Juhuuu!

Oplev naturen med www.naturkatapulten.dk

